

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus theol. de actibus humanis - Cod. Ettenheim-Münster 302

[S.l.], 1697

Quaestio 13tia

[urn:nbn:de:bsz:31-131009](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131009)

& cavillat: hinc vult, & dicitur quod... ratione, hinc pariter dicitur...
 Episcopi... hinc vult... ratione, hinc pariter dicitur...
 & cavillat: hinc vult, & dicitur quod... ratione, hinc pariter dicitur...
 Episcopi... hinc vult... ratione, hinc pariter dicitur...

Quaestio 17ta.

Quid, cuius obiecti, & subiecti sit imperium?

Proximè post electionem loci interdictus huius supra annotatos, habet
 Imperium, quo se veriorum dicitur nihil aliud, quod iudicium quoddam
 illi praeiudicium, imperium vult, ac se mediante vult potius executionis
 executionem electi mediis. Differt autem hoc illi iudicium ab alijs iudicio
 in quibus praerequisit ad huius electionem mediis, & intentio, & ponitur in
 hinc huiusmodi eorum inter electionem de usum actuum, de quo postea, &
 sed indicari vultis, & indicari mi: Hoc tibi faciendum est illo illo
 ordine aut mo: & verbis imperium mi: fac hoc, exequere iam,
 quod electum est. Sed pro idem imperium est iudicium,
 & quoque actus electi illi, & non vultis, dicitur se. Ths. h. a. j.

Ratio est: quia sicut imperium, hinc imperare unius hinc respectu alterius se,
 vultem superioris inferiori inclinare, & illi proponere, quod ipsi ex superioris
 parte sit faciendum. Ita proportionale hinc imperium, quod sita sit
 ipsius, & inclinatio prioris alius vultem, in hoc electionis, facta potius
 executionis mediante vultem, atque inclinatio a vultem facta hinc hinc
 nihil est aliud, quod quidam cronicis, & electio, & quod vultem superioris
 inferiori indicat, quod prima officium est electi, connotato interum

et proprio adque actu volitis, quod libere quoad experimentum mouebitur, et praesertim
singulis ordinem nobis sequenti. Quamuis autem de solo impio electio,
iam explicato huiusmodi indubito agatur, de qua et volentibus huiusmodi minus proprio
contra illum sibi. In alijs potius in parte sicut. Idcirco in nulla haec et
de actibus a volente impio ad mensura erant.

Conclusio prima. Impium electio in unum huiusmodi huius
ipso dicitur. Ita J. Ths. h. a. 3. & 5. ad 2. & 2da 2da.
D. 83. a. i. Molina. R. 2. v. 1. & c. - Ead. c. experientia habetur
quomodo sibi ipse loqui potest, et cogitatio volentis affectum sibi respice
intinere; et ipse dicere: Tu electus cognoscis volentem, fac, quod cognoscis, ut
velle. Cogitatio autem electio huiusmodi volentis loqui, ut eam habebit, autem simul
ad deponendum, et iam ipse prius elegerat. Denique potest in electio et
intinere volentis affectum potius experientia, quod multum volentis potest
& ipse dicere appetit: concupisce sibi: mouere sicut vult volentis, et qui
in huiusmodi actibus manifeste apparet impium electio huiusmodi & sicut.
Vbi in.

Advertendum impium electio in unum huiusmodi huiusmodi aut
nomine minus proprie in impium, magis autem proprie respectu potestatis in se
nomine, eo quod impium potest in ad inferiorum.

Conclusio 2da impium electio in se huiusmodi & a huiusmodi
nervus ad executionem meliorem pro fine obtinendo, sed huiusmodi eo impio electio potest
huiusmodi voluntas sponte nullo, huiusmodi alia potestatis experientia huiusmodi experientia
Ita voss. h. dif. 49. c. 4. n. i. c. Suarez. Meth. de sig.
lect. 6. 83. c. & alij contra Thomistas. Ead. c. impium in se nervus
ad actum volentis, qui impium arbitrat, sed volentis huiusmodi movet ad electio
actum sine solo impio electio, quod respectu ad suscipiendam volentis actum in
absoluto nervum. Adversus B. & inbe: quia aliqui in infirmitate

inhibere; illud n. unquam ad actum impio nisi alijs procedente volit actum
 cum impio ad intimas alius resolutiones, ac provisio, si et hoc procedunt
 volitio n. potest fieri, nisi ex alio impio illud, de unquam hoc ipsum n.
 nisi ex alio procedente actu volit, & si deinceps n. daretur finis ultimus
 huiusmodi volitionis. **Regla 2da.** quia si potest volit sine procedente
 impio illud applicare ad opandum, qd n. est potest huius se ipsum, tum alias
 inferiores potestas sibi libertas applicare ad suas operaciones aliquid, pro
 consuetudine sine sine procedente illud impio?

Conclusio 3ra. Impium illud n. est finis verum
 n. est, n. boni proprii movibile, qd dicitur. S. Th. hic loquitur
 de infans contra vas. ab. c. q. raa e. qd hoc predicto mo, sibi
 ipsi loquitur, tum quodammodo se ipsum respicit, & sibi superior, adeoq. illa
 ipsa laudis sortit, haud exiguam vim fovendi movendi, & ex
 citandi animi, de quodammodo impallenti volit, & totum hanc ad
 opandum etc.

Obiectio 1a. Impium illud n. e. officii sed mensur,
 si dirigatur ad h. eum, qui nihil potest intelligere, sed volit, seu potest
 inferiores nihil potest intelligere, qd dicitur n. datur impiumabile.
Respondio. De impio illud n. est finis aliorum potestas; nam sufficit
 imo, ut totum consuetudine intelligat. Deinde latius, ut volit n. gden
 intelligendo, de p. volunt finitiam qui unimittitur hbt. impium ipsum
 superior, inferiores v. potest, & inferior, & finitiam, quam medietatem
 cum illud hbt, quodammodo n. tam ipsa volit ipsa potestas loco
 motivata posito predicto iudicio illud dirigentis, & consuetudine finitiam
 procedunt ad suas operaciones, ubi est posito illud impio, & media h.
 solum finitiam et alia potestas procedi sunt ad suas actus, &

impium facile in sapient. Quare quod auctoritas est. n. 22 in
 omni impium si in hunc modum potius in cogitatione
 pro si in hunc modum lapidi aut bruto, id est ad omittendum; non lapidi aut
 bruto in hunc modum in hunc modum sine peccatione. De ob sine naturali sapientia
 Ita respondetur, qui dicitur potius hunc ab auctoritate hunc de reate dicitur

Conclusio 4ta In brutis non datur proprie actus
 S. Th. a 2. Eadem est brutis in conversione omnino ad aliquid agentem
 cum impulse & motione inclinativa, go brutis in conversione impud.
 non impium nihil aliud est, quam cuius in inclinativa non impulse

Conclusio 5^a Datur impium a seipso volente unum
 ad se ipsum. Ita S. Th. a 2. Eadem est datur in omni motu
 seu volente quodam, qui vult efficere a seipso fieri. Et hoc ipsum
 impium est, improprie dicitur, cum in seipso facile inclinatio eius quod
 fieri vult faciat; non datur impium in ad illud seipsum, quod
 alij putant et in vult proprie datur impium

Obijcies. In pace ad eum est, pro denuntiare ac inhibere, quod
 faciem unum aut omittend unum sit, de illis est denuntiare. go.
 R. Respondetur: quia in pace in omni denuntiare, sed denuntiare
 cum practica intentione ad opus. ex eodem, quod est opus solius illius
 Deo volente.

Conclusio 6^a Datur actus liberi alicui potiarum, et ipse
 illius procedunt ab hoc impio volente. S. Th. a 6. q. 9.
 Eadem est. alicui potiarum actus seipso facile liberi in seipso, in hunc modum
 a vult aut potius libera in aliquid, go, ut factum ex se liberi
 fiat, ad eum in hunc modum actus alicui fieri quodam, a parte factum

aliquo modo procedunt a potestate libera; & autem datus alius noster, qm ad
a libera voluntate antea enter habet impeditur.

Conclusio prima. Non oes actus liberi a voluntate eliciuntur.
Sed tunc alij. S. Ths. a. 5.

Quod est ubi actus voluntatis datus alij qm; alij prius
actus liber n pot ab alio priori actu libero fuisse impeditur; alioquin
hoc ipso qm n fuisse, & daretur processus in infinitum, qe qm
datur alij actus liberi voluntati impediti, aliam n oes n possunt.
Istis verbis non. hinc n actus volentes, qui ex eisdem voluntatibus
possunt esse duplicem denominationem habere respectu voluntatis;
non ab ea n tunc duntaxat impediti, sed eliciuntur, aliam v. potestatem
actus, cum a voluntate n eliciantur, tunc duntaxat actus impediti voluntatis.

Conclusio Secunda. actus intellectus quoad experientiam impediti
potest a voluntate qm elicitur. S. Ths. a. 6. Quod est, actus
intellectus quoad experientiam sunt liberi, qe dicitur a voluntate hinc
a potestate libera potestatem procedunt. Deinde intellectus hinc se
ipsum reflectit potest, & efficitur potest hinc ipse intima rem agendam
& hinc ipse dicitur, fac hoc: v. g. credere qd revelatum est.

Conclusio tertia. Actus datus, qui est simplex apprehensio
qum habet aliam voluntatem qm n tunc potestatem quoad specificationem.
S. Ths. cit. Quod est, et in potestate voluntatis potest apprehendere vel n rem
representatam quoad experientiam actus, aliam in alia potestate n o
rem aliam apprehendere qm representatam, & finale, & hinc n o
lumen fidei.

Conclusio 10ma Evidentias & veritas iudiciali illis est per
imperium a nocte quoad sensum auctus. Sed non quoad appetitum,
sive quod a nocte, illis in rebus evidentiis & veris a nocte est motus
ad assensum, in aut ad dissonum. *Philosophia experientia pro eo quod
neminem potest differre, sive propriis et se notis, sive conclusionibus
in a evidentibus deductis.*

Conclusio 11ma actus merendentes illis imperium potest
quoad sensum a nocte hoc sensu, quod illis in eis in quibus a nocte
motus potest ad assensum & dissonum. *S. Th. 2^a 2^a q. 1, quia in hoc
casu a nocte illis determinans, quod libet hoc est differre
& assensum. Respondit quod hanc de eadem assensum sive de libet
& motus est, hanc a nocte illis redigere in captivitatem, &
obsequium Christi iuxta Corinth. 2° Th.*

Ad verendum in a nocte, quod illis in eis a nocte motus ad
assensum nisi sub ratione veris, neque ad dissonum, nisi sub ratione
falsi, quia illis agit in bono ambitione sui illi facti.

Conclusio 12ma actus appetitus sensitivi imperibus
a nocte, sed in parte & ad aem motum. *S. Th. 2^a 2^a q. 1.*
Eadem & motus appetitus sensitivi in totaliter pendunt ex appetitu
sive sensitivo, quo regulatur ex apprehensione rationis, sive a
superiori & ista proprio aem huius, verum et pendunt a diffin
epris, quod apprehensione rationis in parte. Unde et per
iuxta positionem 3. act. rationis quod appetitus
sensitivo imperio civili, seu politico, in a nocte, intendit

resistent, in herili, sine de fetic, cui mancipia neri parent.
Proqua e ceteras claris in hella genda, sint sequentes conclusiones.

Conclusio 13^a Sicut appetitus sensitivus in p^{te} mediate impori,
sive moveri a velle & velle, nisi in p^{te} fantasia ad p^{te} iudicium sine
apprehensio sensitiva. S. Th. a. 2. q. 2. Sicut e sunt appetitus reals
in fectus in bonum, nisi in velle p^{te} ad in bonum alij boni, sicut
supra dicitur, ita appetitus sensitivus in fectus in bonum, nisi in p^{te}
p^{te} ad cognio illi appetitui proportionali.

Conclusio 14^a Sicut in p^{te} fantasia e absolutum iudicium
sive potius estimas de convenientia obij sensitivi, in p^{te} velle
impone & coarctare sensum, ut obij in appetat. S. Th. i. c. i. m.
Sicut e appetitus sensitivus p^{te} nra e potius nra. Et agit
nra, go tendit nra in obij debite applicatum.

um dicitur absolutum iudicium, non sicut cognio
sive estimas p^{te} fantasia sicut in p^{te} fantasia & sensus coarctat inter duo
obta hanc, se moveri p^{te} appetitus a velle & se per impari

Et per his duas conclusiones ulterius dicitur, hanc p^{te} velle suo
impone p^{te} tollere & impedi in eum actum appetitus sensitivi, id e
ideo, quia velle in p^{te} fantasia, & efficiat in p^{te} fantasia, tollere
eum apprehensionem convenientiam obij appetitui, id e apparet.

Primo in nobis sensitivis, prevenientibus a velle nra rationis.

Sicut in actibus obij reals p^{te} fantasia & mali imulatione
sive alteratione eum, non eum in p^{te} fantasia p^{te} fantasia, & a velle
quis illas p^{te} fantasia, in velle p^{te} fantasia impone velle p^{te} fantasia

impetie motus appetitus; quia appetitus neri agit, quod in
motu de obis facit; Vnde Ligetia experientia legitur, non dolere, non
oblectationem appetitus sensitivi penitus tolli potest, cum vultus, in
se inest, & illud actuali afficit.

Fit; Notandum motus imaginacionis huius, male spiritibus rebus
agitationem, hinc est appetitus mali & boni. Genij & ab eo etiam
vehemens voluntas cum se dare nequeat, quia et istas imaginacionis motus,
penitus ex actuali inest hinc est, in hinc sagittas.

Porro Notandum dicitur e. in his libris, aut figuri dantur, similitudo
capit. in hoc vultus suo impio penitus tollere nobis appetitus sensu,
liberi: / nam cum em mitigari in nihil, & hoc corrigi, dicitur in
si minimum vultus illudum a verbis, & ad alios cogitationem convertat.

Imo in rebus impio habent hoc vultus, penitus tollit
attentionem ad alios res, ut per omnia rationis apprehensio de presenti
appetitus sensus obis cohibeat, & istas penitus evocant sensus
coloris aut voluptatis.

Conclusio: Ideo apprehensio imaginacionis & motus appetitus
sensitivus in se manent ex actuali inest hinc est, qua videt.
Obis inest potius, & ex operatione quibus, nec alios ante me,
morata convertant, dum ipse vultus suo impio revocare apprehensio
nem imaginacionis, & est per se impio que ante appetitus sensitivi
est experientia, qua quodam in nobis adverbium appetitionem
sensitivam, arbitrio cohiberi, & inest hinc est, vel con,
itari ad hinc est. Ceterum vultus in se, hinc impeditionem
vultus durare, qui daret nobis vultus, & adverbium rationis, hinc
est hinc est. Ideo potius phantasias & appetitus ad suos pristinos

obediunt voluntati. **Conclusio 1^a**. Appetitus sensitiuus semper
 obediunt voluntati ^{consequenter imperanti, ut si aliquid dicitur absolute}
 profensione, aut fuga, appetat aut appuet. ^{Et huiusmodi ex parte}
 non est eadem de causa sepe mouens nos ipsos, ac credimus, vult de re ipsa
 appetitui sensitiuo. & ratio est: haec ipso, quod appetitus rationalis & sensitiuus
 filius conueniunt in eadem re, necesse est, ut unus alteri subordinari,
 ne multitudine appetituum sine ordine gignatur inordinem, & ita quod
 sub ordinari inferiori operatur superiori efficaciter imperanti, vult tamen.

Advertendum 1mo. cum voltas dicitur in mente operari,
 etiam appetitionemphantasia motum, ut semper phantasia
 dirigat ad id ex imperandum, quod voltas vult conuenire ee,
 iuxta conclusionem 2^{am} eorumdem dicitur.

Advertendum 2do, cum dolor vel voluptas dicitur praesens ee,
 suam male praesentia imbat potestatem, haec in se fieri imperio
 voluptatis, ut dolor vel voluptas in se quibus, ut de effectu illius
 imperij imperari ad imperari, ut appetitus absolute actu in respectu
 dolori, & ut et in illo consistat. Nihil est absolute actu in
 excludendo quod conditionabiliter simpliciter actu resistendi, sed
 cum illo absolute actu conditionalis hic actu appetitus
 sensitiui bene stare potest, v.g. nollem, si fieri poteret, ferre
 dolorem, quem voltas imperat, ut absolute feram.

Advertendum 3°. voluntas imperat in semper in
 appetitu habent ex parte huiusmodi v.g. quantum vellet voltas

in id eodem, qd appetitus sensitivus actu absolute sine utalij loquunt
quod potentiam actus, in obtinenda vel velle efficiunt, conthenberg,
ingredi sed id eo, qd realiter reflexivas appetitus, qd qd; major, sit qm
eundem conatus ad velle obsequendum, qd fit, sub bono intentione
Lustitia, quem intentione querit, in sequatur in appetitu.

Conclusio 17. actus vegetabilis & generativus, potius
in subditum imperio velle. Ita s. Tho. h. a. 8.
Ea e: actus huiusmodi potius dependet bono a naturali dispositione
epit, & nequaquam ab appetitione aut cognitione, sicut dependet
appetitus sensitivus, & ob id ratione subij. inf. qd
actus potius vegetabilis in capax imperij ad motionis, subditum in
imperio velle qd auctens, qd emulq. motum localem applicare potest
quendum, aut illi applicat alimentum.

Conclusio 18. actus ex superioribus membris, que
mouentur a potius sensitivis imperio a velle, sicut; autem aut
illosum membrorum, que mouentur a potius vegetabilis imperio
in partem s. Tho. a. 9. Ea e: membra ex superiores
sunt instantanea potiarum ad, qd qd potius capaces sunt imperij
Sicut sunt sensitiva, he et membra inferiora subferentia,
sunt capax imperij, qdov. potius imperio resp. ab naturis ob-
tales potius obit in potius imperio, nisi quod nobis quoddam
aut incales, inbecillitatem nobis locali, qui sube rationis
velle imperio, cuiusmodi e progressio, naturalis, & similes. qd
i. qd. qd duplex, devisa qd sit usus.